

Dones jueves de Girona: la seva història i la seva memòria, Sílvia Planas Marcé

Es deien Rahel, Merecina, Regina, Ester, Mairona, Estelina, Blancúcia, Doucerella, Bonafilla, Goig, Lorca, o Druda. Eren dones, i eren jueves. Vivien i estimaven al call de Girona. Hi tenien cases i famílies, feines i llibres. Practicaven els rituals propis de la seva antiquíssima tradició judaica, i cantaven les cançons antigues que els havien ensenyat les mares i les àvies. Algunes eren criatures, encara; d'altres eren dones madures, amb filles i fills, i marits estimats... o no tant. I varen construir-hi una vida, en aquells carrerons ombrívols del call de Girona, i hi varen teixir relacions i hi varen fer negocis; hi varen créixer, i més tard, hi varen morir, i les varen enterrar al fossar del Montjuïc, la muntanya jueva que encara preserva la seva memòria, i al damunt de les seves tombes s'hi varen disposar làpides amb inscripcions belles que les recordaven per sempre.

Elles hi varen ser, en la construcció d'aquella ciutat preciosa que era la Girona medieval. I hi son, ben presents, encara, en la memòria ancestral dels carrers d'aquest barri jueu que és un dels més bonics del món. Foren protagonistes, tant com ho foren els seus companys homes, i en algunes coses de la vida, potser fins i tot més. Tanmateix, les seves vides, les seves històries, les seves memòries, son molt poc conegudes. La seva absència dels manuals d'història i dels textos oficials no fa altre cosa que confirmar la seva presència indiscutible en la vida real, la que construeix el món.

Aquesta conferència procurarà acostar-les al present, i construir, amb elles, un nou relat històric que les inclogui; que ens inclogui.